

[Undervisningsministeren.]

sentligste. Afsnittet vedrørende København, som derefter følger, er på de allerfleste områder uændret. Selve Københavns særstilling, hvorefter administrationen af Københavns skoler overhovedet ikke ligger under undervisningsministeriet, er opretholdt. Der foreslås en lille ændring vedrørende skoledirektionens sammensætning; der er også på enkelte underordnede områder sket mindre ændringer, i forståelse iøvrigt med repræsentanterne for København. Men jeg skylder at nævne vedrørende det før omtalte forhold, at man nu for Københavns skoler indfører den for hele det øvrige land foreslåede regel, at sognepræsten har adgang til at overvære skolens kristendomsundervisning, at der fra en enkelt side i selve kommissionen har været gjort antegninger derimod.

Hvad angår de valg, som loven vil medføre, hvis lovforslaget bliver gennemført, foreslås det i § 54, at skoledirektionen i København og skoledirektionerne og skolerådene i de sønderjydske landsdele og skolekommissionerne og skolenævnene efter denne lov vælges første gang for resten af den løbende valgperiode. Det drejer sig her om alle de institutioner, som ændres ifølge lovforslaget. Både skoledirektionerne og skolerådene i det øvrige land, der fungerer ved nærværende lovs ikrafttræden, forbliver i funktion for resten af den løbende valgperiode — altså til 1950, hvis loven er gennemført forinden.

Til allersidst vil jeg gerne i forbindelse med den sag vedrørende Stige kommune, som har vakt så stor opmærksomhed, gøre opmærksom på, at lovforslaget her fastholder det grundprincip, som jeg indledningsvis var inde på: det lokale fuldstændige selvstyre på skolens område. I lovforslagets § 5, stk. 2, står der vedrørende tilsynet med undervisningspligten følgende:

„Den — altså skolekommissionen — fører tilsyn med, at de i kommunens skoler indskrevne børn følger undervisningen på tilbørlig måde, og den håndhæver lovgivningens bestemmelser til modarbejdelse af skoleforsømmelser; opkrævningen af bøder finder dog sted ved kommunalbestyrelsens foranstaltning.“

Jeg citerer dette, fordi det falder ganske sammen med bestemmelsen i § 48 i lov om folkeskolen af 1937, hvor der endda står, at disse afgørelser af skolekommission og forældreråd ikke kan appelleres til højere myndighed. Jeg synes, at rigsdagen, når den nu skal behandle hele dette spørgsmål, med åbne øjne og fuldt bevidst skal gå til

dette problem, fordi der i debatten vedrørende forholdet i Stige kommune gang på gang er rejst krav overfor mig som undervisningsminister om indskriden og foranstaltninger, som jeg lovgivningsmæssigt slet ikke har beføjelse til. Når nu spørgsmålet rejses på den måde, synes jeg, det er rimeligt, at rigsdagen, når den behandler lovforslaget, gør sig klart, at også dette lovforslag stiller os overfor det spørgsmål, om vi agter at bibeholde det fulde lokale selvstyre på skolens område indenfor selve skolens rammer, idet vi må være klar over, at dette store gode, som lægger et umådeligt ansvar på alle de pågældende landet over, naturligvis indebærer, at man ikke samtidig i offentlig debat kan stille krav til de overordnede myndigheder ud fra den betragtning, at det vil være disse muligt ad veje, der slet ikke er angivet i lovgivningen, at gribe ind overfor dette selvstyre. Det kan kun forsøges ved gode råd og rimelig overtalelse. Man må ikke gøre sig urigtige forestillinger på dette punkt, og jeg synes derfor, at rigsdagen ved behandlingen af det foreliggende lovforslag ganske klart skal tage stilling også til dette store skoleproblem: hvorvidt man ønsker at bibeholde det rene selvstyre, eller man ønsker at ændre det og indføre embedsmandsstyre på områder, hvor der hidtil har været rent lokalt styre.

Jeg skal hermed henstille til det høje ting at tage lovforslaget under velvillig behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den næste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredie behandling af forslag til lov om et ekstraordinært tillæg til alders- og invaliderentemodtagere.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 1253).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ragnhild Andersen: Igår forkastedes beklageligvis de af mit parti stillede ændrings-